

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 24.10.2022.
COM(2022) 539 final

2022/0331 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko Regulu (ES) Nr. 389/2012 groza attiecībā uz elektroniskajā reģistrā uzturētās informācijas apmaiņu par ekonomikas dalībniekiem, kuri pārvieto akcīzes preces starp dalībvalstīm komerciāliem mērķiem

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Akcīzes preču komerciālu pārvietošanu Eiropas Savienībā var veikt atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā (turpmāk “atliktās nodokļa maksāšanas režīms”) vai pēc tam, kad preces ir nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un pēc tam pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās piegādātu komerciāliem mērķiem (turpmāk “nodoklis samaksāts”). Pašlaik Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma (ES) 2020/263¹ 1. pantā minētā datorizētā sistēma uzrauga tikai pārvietošanu atliktās nodokļa maksāšanas režīmā. Attiecībā uz šādu pārvietošanu ar Padomes Direktīvu 2008/118/EK² ir ieviesti un tajā ir definēti ekonomikas dalībnieku veidi.

Saskaņā ar Padomes Direktīvas 2020/262³ V nodaļu no 2023. gada 13. februāra pārvietošana ar samaksātu nodokli tiks uzraudzīta, izmantojot datorizēto sistēmu. Attiecībā uz pārvietošanu ar samaksātu nodokli ar Padomes Direktīvu 2020/262 ir ieviesti un tajā ir definēti īpaši ekonomikas dalībnieku veidi.

Padomes Regulā (ES) Nr. 389/2012⁴ ir noteikts juridiskais pamats administratīvajai sadarbībai starp dalībvalstīm. Katra dalībvalsts uztur elektronisku datubāzi ar to ekonomikas dalībnieku datiem, kuri ir iesaistīti akcīzes preču pārvietošanā. Īstenojot administratīvo sadarbību, dalībvalstis šajos reģistros iekļauto datu apmaiņu ar Komisijas pārvaldītu centrālo reģistru veic tikai attiecībā uz tiem ekonomikas dalībniekiem, kuri veic preču pārvietošanu atliktās nodokļa maksāšanas režīmā.

Pamatojoties uz Padomes Regulas (ES) Nr. 389/2012 19. pantu, no 2023. gada 13. februāra dalībvalstis tajā pašā elektroniskajā datubāzē uzturēs to ekonomikas dalībnieku datus, kas ir iesaistīti pārvietošanā ar samaksātu nodokli. Šie ekonomikas dalībnieki Padomes Direktīvā 2020/262 ir definēti kā sertificēti nosūtītāji un sertificēti saņēmēji.

Pamatojoties uz šo priekšlikumu, dalībvalstīm procedūra to ekonomikas dalībnieku datu apmaiņai, kuri veic preču pārvietošanu atliktās nodokļa maksāšanas režīmā, ir jāsaskaņo ar to ekonomikas dalībnieku datu apmaiņu, kas veic preču ar samaksātu nodokli pārvietošanu.

Šī saskaņošana vēl vairāk pilnveidos tādu akcīzes preču pārvietošanas uzraudzības digitalizāciju, kas nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem, un uzlabos cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/263 (2020. gada 15. janvāris) par datorizētas sistēmas ieviešanu akcīzes preču pārvietošanai un uzraudzībai (OV L 58, 27.2.2020., 43.–48. lpp.).

² Padomes Direktīva 2008/118/EK (2008. gada 16. decembris) par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9, 14.1.2009., 12.–30. lpp.).

³ Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp.).

⁴ Padomes Regula (ES) Nr. 389/2012 (2012. gada 2. maijs) par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2073/2004 (OV L 121, 8.5.2012., 1. lpp.).

Turklāt ar šo priekšlikumu tiek aizstātas atsauces uz regulu, kura tiks atcelta. Konkrētāk, Padomes Regulā (ES) Nr. 389/2012 ir atsauce uz Komisijas Regulu (EK) Nr. 684/2009⁵. Minētā regula tiks atcelta no 2023. gada 13. februāra un aizstāta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES).../... [PB: lūdzu ievietot zemsvītras piezīmē minētās regulas publikācijas numuru]⁶. Ar šo priekšlikumu atsauce uz iepriekšējo regulu tiks aizstāta ar atsauci uz jauno regulu.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums ir saistīts ar Padomes Direktīvu (ES) 2020/262, kurā ir definēta tādu akcīzes preču pārvietošana, kuras ir nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem

Šā priekšlikuma mērķis ir paplašināt Padomes Regulas (ES) Nr. 389/2012 15., 19. un 20. panta piemērošanas jomu, lai dalībvalstis apmainītos ar informāciju par visiem ekonomikas dalībniekiem, nevis tikai tiem, kas ir iesaistīti akcīzes preču pārvietošanā atliktās nodokļa maksāšanas režīmā.

Šis priekšlikums ir saistīts arī ar Padomes Direktīvu (ES) 2020/262, jo Deleģētā regula (ES).../... [PB: lūdzu ievietot publikācijas numuru], kura aizstās Komisijas Regulu (EK) Nr. 684/2009, ir pieņemta saskaņā ar Padomes Direktīvu (ES) 2020/262.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis grozījums ir ļoti tehnisks un tādēļ neietekmē pārējās Savienības politikas jomas.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 113. pants. Minētajā pantā paredzēts, ka Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par dalībvalstu noteikumu saskaņošanu netiešo nodokļu jomā.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes principu piemēro tiktāl, ciktāl priekšlikums nav Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē.

Dalībvalstis nevar sasniegt priekšlikuma mērķus, un tos var labāk sasniegt Eiropas Savienības līmenī. Padomes Regulā (ES) Nr. 389/2012 ir paredzēti saskaņoti noteikumi datu apmaiņai, kuru mērķis ir nodrošināt raitu akcīzes preču pārvietošanu starp dalībvalstīm, un, ja šādi noteikumi nebūtu paredzēti, dalībvalstis tos varētu noteikt divpusēji, kā rezultātā tie, iespējams, dažādās dalībvalstīs atšķirtos. Ar šo priekšlikumu spēkā esošās procedūras tiek attiecinātas arī uz to ekonomikas dalībnieku datu apmaiņu, kuri ir iesaistīti tādu akcīzes preču pārvietošanā, kas ir nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un pārvietotas uz citu dalībvalsti, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem.

⁵ Komisijas Regula (EK) Nr. 684/2009 (2009. gada 24. jūlijs), ar ko īsteno Padomes Direktīvu 2008/118/EK attiecībā uz datorizētām procedūrām akcīzes preču pārvietošanai atliktās nodokļa maksāšanas režīmā (OV L 197, 29.7.2009., 24.–64. lpp.).

⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES).../... (... gada...), ar ko papildina Padomes Direktīvu (ES) 2020/262, nosakot to dokumentu struktūru un saturu, kuru apmaiņa notiek saistībā ar akcīzes preču pārvietošanu, un nosakot robežvērtību zudumiem preču specifikas dēļ (OV L...) [PB: lūdzu ievietot numuru un OV atsauci].

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātais grozījums nepārsniedz to, kas nepieciešams konkrēto jautājumu risināšanai un tādējādi Līguma mērķu par iekšējā tirgus pareizu un efektīvu darbību sasniegšanai.

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principiem, kas ir noteikti Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā.

Priekšlikuma mērķis ir ieviest dalībvalstu pienākumus attiecībā uz to datu apmaiņu ar centrālo reģistru, kuri tiek uzturēti valsts reģistros un attiecas uz ekonomikas dalībniekiem, kas pārvieto preces atbilstoši Direktīvas (ES) 2020/262 V nodaļas 2. iedaļai. Ja šis priekšlikums netiktu iesniegts, pilnīga informācijas apmaiņa nebūtu iespējama, un tas negatīvi ietekmētu administratīvo slogu ekonomikas dalībniekiem, krāpšanas risku un administratīvo sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Padomes Regula

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums tika sagatavots Direktīvas 2008/118/EK pārstrādāšanai. Padomes Direktīva 2008/118/EK, ar ko nosaka vispārēju režīmu akcīzes precēm, pēc tam, kad tā tika vairākkārt būtiski grozīta, skaidrības labad tika atcelta ar Padomes Direktīvu (ES) 2020/262. Priekšlikumam par pārstrādāšanu bija pievienots Padomes Direktīvas 2008/118/EK ietekmes novērtējums, kurā galvenā uzmanība bija pievērsta konkrētām jomām, viena no kurām bija patēriņam nodotu akcīzes preču pārvietošanas automatizēšana ES. Padomes Direktīvā (ES) 2020/262 ir risināts jautājums par patēriņam nodotu akcīzes preču pārvietošanas datorizāciju, kas nebija paredzēta Direktīvā 2008/118/EK.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Direktīvas 2008/118/EK izvērtēšana tika veikta Komisijas *REFIT* programmas ietvaros.

- **Pamattiesības**

Šajā priekšlikumā ir ievērotas pamattiesības, jo īpaši tiesības uz privātumu, ievērojot pašreiz spēkā esošo noteikumu par datu aizsardzību, kas paredzēts Regulā (ES) Nr. 389/2012.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Papildu resursi no ES budžeta nav nepieciešami.

5. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ar šo priekšlikumu Regulas (ES) Nr. 389/2012 15. panta 1. punkta d) apakšpunkta piemērošanas joma, kurā dalībvalstīm noteikts pienākums apmainīties ar vajadzīgo informāciju atliktās nodokļa maksāšanas režīmā pārvietotu akcīzes preču pilnīgas iznīcināšanas vai neatgriezeniska zuduma gadījumā, tiek paplašināta un attiecināta arī uz tādu

akcīzes preču pārvietošanu, kas nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un tiek pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem.

Komisijas Regula (EK) Nr. 684/2009 tiks atcelta un aizstāta ar Deleģēto regulu (ES).../... [PB: lūdzu ievietot publikācijas numuru]. Ar šo priekšlikumu atsauce uz Komisijas Regulas (EK) Nr. 684/2009 II pielikuma kodu sarakstu Nr. 11 šīs regulas 19. panta 2. punkta c) apakšpunktā tiek aizstāta ar atsauci uz Deleģētās regulas (ES).../... [PB: lūdzu ievietot publikācijas numuru] II pielikuma kodu sarakstu Nr. 10.

Ar šo priekšlikumu Regulas (ES) Nr. 389/2012 19. panta 4. punkta pirmās daļas piemērošanas joma attiecībā uz dalībvalstu pienākumu, izmantojot centrālo reģistru, apmainīties ar informāciju, kas ietverta attiecīgajos valstu reģistros par ekonomikas dalībniekiem, kuri ir iesaistīti akcīzes preču pārvietošanā starp dalībvalstīm atliktās nodokļa maksāšanas režīmā, tiek paplašināta un attiecināta arī uz tādu akcīzes preču pārvietošanu, kas nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un tiek pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem.

Regulas (ES) Nr. 389/2012 20. panta 1. punkta pirmais teikums paredz iespēju elektroniski pārbaudīt tādu reģistrēto ekonomikas dalībnieku akcīzes numurus, kuri ir iesaistīti akcīzes preču pārvietošanā atliktās nodokļa maksāšanas režīmā. Ar šo priekšlikumu tā piemērošanas joma tiek paplašināta un šī iespēja tiek attiecināta arī uz tādu reģistrēto ekonomikas dalībnieku akcīzes numuriem, kuri veic tādu akcīzes preču pārvietošanu, kas ir nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un tiek pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem.

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko Regulu (ES) Nr. 389/2012 groza attiecībā uz elektroniskajā reģistrā uzturētās informācijas apmaiņu par ekonomikas dalībniekiem, kuri pārvieto akcīzes preces starp dalībvalstīm komerciāliem mērķiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīvas (ES) 2020/262³ 36. pantā ir noteikts, ka akcīzes preces, kas ir nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un ko pārvieto uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem, pārvieto, izmantojot vienkāršotu elektronisko administratīvo dokumentu. Tādējādi ar minēto pantu tiek paplašināta tās datorizētās sistēmas izmantošana akcīzes preču pārvietošanas uzraudzīšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2020/263⁴, ko lieto, lai uzraudzītu akcīzes preču pārvietošanu atliktās nodokļa maksāšanas režīmā, attiecinot to arī uz tādu akcīzes preču uzraudzību, kas nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un pēc tam tiek pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai piegādātu komerciāliem mērķiem. Minētā datorizētās sistēmas plašāka izmantošana tiks piemērota no 2023. gada 13. februāra.
- (2) Lai atspoguļotu minēto datorizētās sistēmas plašāku izmantošanu, ir jāpaplašina Regulas (ES) Nr. 389/2012 15. panta 1. punkta d) apakšpunkta, 19. panta 4. punkta pirmās daļas un 20. panta 1. punkta piemērošanas joma, attiecinot to uz visām attiecīgajām akcīzes precēm neatkarīgi no tā, vai ir īstenots atliktās nodokļa maksāšanas režīms.
- (3) Regulas (ES) Nr. 389/2012 19. panta 2. punkta c) apakšpunktā ir noteikts, ka dalībvalstīs elektroniskajos reģistros uztur informāciju par produktu, uz kuriem attiecas licence, akcīzes preču kategoriju (CAT) un/vai akcīzes preču kodu (EPC), kas

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/263 (2020. gada 15. janvāris) par datorizētas sistēmas ieviešanu akcīzes preču pārvietošanai un uzraudzībai (OV L 58, 27.2.2020., 43. lpp.).

minēts Komisijas Regulas (EK) Nr. 684/2009⁵ II pielikuma kodu sarakstā Nr. 11. Tomēr no 2023. gada 13. februāra Komisijas Regula (EK) Nr. 684/2009 tiks aizstāta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES).../... [PB: lūdzu ievietot zemsvītras piezīmē minētās regulas publikācijas numuru]⁶. Skaidrības labad ir lietderīgi minēto aizstāšanu atspoguļot Regulas (ES) Nr. 389/2012 19. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

- (4) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķis ir nodrošināt tādas informācijas apmaiņu, ko katra dalībvalsts uztur elektroniskajā reģistrā par ekonomikas dalībniekiem, kuri pārvieto preces, kas nodotas patēriņam vienas dalībvalsts teritorijā un pēc tam tiek pārvietotas uz citas dalībvalsts teritoriju, lai tās tur piegādātu komerciāliem mērķiem, to nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības, proti, nodrošināt datorizētās sistēmas saskaņotu darbību visās dalībvalstīs, mēroga dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, tāpēc Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
 - (5) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tiesības uz personas datu aizsardzību. Šādu datu apstrāde, ko veic saskaņā ar šo regulu, nepārsniedz to, kas ir nepieciešami un samērīgi dalībvalstu likumīgo fiskālo interešu aizsardzībai.
 - (6) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju⁷.
 - (7) Lai šīs regulas piemērošanas datumu saskaņotu ar Direktīvas (ES) 2020/262 V nodaļas 2. iedaļas piemērošanas datumu un lai dotu dalībvalstīm pietiekami daudz laika sagatavoties izmaiņām, kas izriet no šīs regulas, tā būtu jāpiemēro no 2023. gada 13. februāra.
 - (8) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (ES) Nr. 389/2012,
- IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 389/2012

Regulu (ES) Nr. 389/2012 groza šādi:

- (1) regulas 15. panta 1. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
“d) ja ir notikusi akcīzes preču pilnīga iznīcināšana vai neatgriezenisks zudums;”;
- (2) regulas 19. pantu groza šādi:
 - (a) panta 2. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

⁵ Komisijas Regula (EK) Nr. 684/2009 (2009. gada 24. jūlijs), ar ko īsteno Padomes Direktīvu 2008/118/EK attiecībā uz datorizētām procedūrām akcīzes preču pārvietošanai atliktās nodokļa maksāšanas režīmā (OV L 197, 29.7.2009., 24. lpp.).

⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES).../... (... gada...), ar ko papildina Padomes Direktīvu (ES) 2020/262, nosakot to dokumentu struktūru un saturu, kuru apmaiņa notiek saistībā ar akcīzes preču pārvietošanu, un nosakot robežvērtību zudumiem preču specifikas dēļ (OV L...) [PB: lūdzu ievietot numuru un OV atsauci].

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

“c) produktu, uz kuriem attiecas licence, akcīzes preču kategorija (CAT) un/vai akcīzes preču kods (EPC), kas minēts Deleģētās regulas (ES).../... [PB: lūdzu ievietot publikācijas numuru]* II pielikuma kodu sarakstā Nr. 10;

* Komisijas Deleģētā regula (ES).../... (... gada...), ar ko papildina Padomes Direktīvu (ES) 2020/262, nosakot to dokumentu struktūru un saturu, kuru apmaiņa notiek saistībā ar akcīzes preču pārvietošanu, un nosakot robežvērtību zudumiem preču specifikas dēļ (OV L...) [PB: lūdzu ievietot numuru un OV atsauci].

(b) panta 4. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Apmaiņa ar šā panta 2. punktā minēto attiecīgajos valstu reģistros iekļauto informāciju par ekonomikas dalībniekiem, kas iesaistīti Padomes Direktīvas (ES) 2020/262* IV nodaļā un V nodaļas 2. iedaļā minētajā akcīzes preču pārvietošanā, notiek automātiski, izmantojot centrālo reģistru.”

* Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp.).”;

(3) regulas 20. panta 1. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“Komisija nodrošina, ka personas, kuras iesaistītas Direktīvas (ES) 2020/262 IV nodaļā un V nodaļas 2. iedaļā minētajā akcīzes preču pārvietošanā, apstiprinājumu par 19. panta 4. punktā minētajā centrālajā reģistrā iekļauto akcīzes numuru derīgumu var iegūt elektroniski.”.

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2023. gada 13. februāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*